

Denne fil er downloadet fra
Danmarks Tekniske Kulturarv
www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på
www.tekniskkulturarv.dk/about

Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

DEN
POLYTEKNISKE FORENING

1845—1895

DANMARKS TEKNISKE BIBLIOTEK

300009230630

62 (06).

62 (06)

DEN POLYTEKNISKE FORENING

1845—1895

UDGIVET AF

DEN POLYTEKNISKE FORENING

TRYKT SOM MANUSKRIFT

KJØBENHAVN

TRYKT HOS O. C. OLSEN & CO.

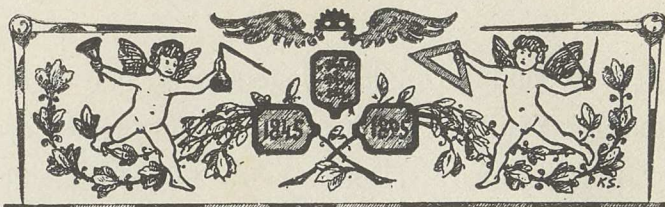
1896

5322.

Nærværende Beretning er udarbejdet efter den polytekniske Forenings Arkiv.

Dette har imidlertid mange Huller, hvortil Grunden maa søges i, at Bestyrelsen, der i Reglen har bestaaet af studerende, ofte har skiftet. Som Følge heraf er Arkivet passet af mange forskellige Personer og mere eller mindre omhyggeligt. Tilmed er det flyttet saa ofte i det halve Aarhundrede, at der uden Tvivl af denne Grund er gaaet meget tabt. Efterfølgende Oversigt er derfor paa mange Steder mangelfuld.

Den polytekniske Forening blev stiftet ved Juletid 1845 af Hans Anton Rosing, Belfour, Dahl, L. Friis og Petersen. Af Stifterne synes Rosing at være den, som har haft mest Interesse for Foreningen. Der findes adskillige Breve fra hans Haand, der vise, hvor varmt Foreningens Vel laa ham paa Hjerte. De fleste behandle Lovændringer og lignende Emner. Et Brev til Forstmester P. Chr. Asbjørnsen dateret Edinburgh 26. August 1860 har mere end almindelig Interesse, idet Rosing heri udtaler sig om Foreningens Stiftelse og dens Berettigelse, og det paa et Tidspunkt — 15 Aar efter Stiftelsen — hvor han sikkert har set mere kritisk

og klart end i Ungdomsdagene, da han som 18aarig Yngling gjorde sig til Talsmand for de unges Ideer. „Det var fra mig Ideen til en Forening af naturvidenskabelige-polytekniske Studerende udgik, og som realiseredes af mig i Forbindelse med nogle ældre Kammerater (Belfour, Dahl, L. Friis, Mathematikeren Petersen) ved Oprettelsen af den polytekniske Forening i Kjøbenhavn 1845, hvis Formaal, saaledes som det tilsidst blev udtalt, skulde være „at virke til de naturvidenskabelige og tekniske Studiers Fremme“. I denne Forening fandt jeg Udløb for min Virkelyst. Som i alle Foreninger, der stiftes og styres af unge Mennesker, optog Diskussionen af Love og Reglementer en uhyre vigtig Plads; i meget lang Tid havde vi mange og lange lovgivende og lovforberedende Møder, hvori vi leverede hinanden parlamentariske Fægtninger i bedste Stil. Jeg hørte altid til Oppositionen, men det eneste, jeg nu erindrer af mit Program, er, at jeg stedse vilde have Lov-

bestemmelserne reducerede i Antal og Længde. Om hine Forhandlinger end ikke har uddannet nogen parlamentarisk Celebritet, saa tør jeg dog paastaa, at ogsaa de havde sin Nytte for mange af os; de afgav en ganske god „aandelig Gymnastik“. Men især gavnedes Foreningen ved de Foredrag, der blev holdt; jeg mener ikke, at Tilhørerne lærte særdeles meget, men Foredrageren selv havde ganske utvivlsom Nytte deraf. Ialfald lærte jeg overmaade meget fra de Foredrag, jeg holdt. Paa Sæt og Vis tør jeg vel sige, at denne Forening ogsaa har virket for Folkeoplysningens Fremme, ja mange af dens Medlemmer have senere i en eller anden Retning viet sig til Lærerkaldet.“

De varmeste Kampe, der ere udfægtede i Foreningen, gjaldt gjerne Foreningens Love. Disse have, til Trods for mange Forslag til Lovændringer, i det hele og store i den forløbne Tid bevaret deres Karakter. Dog er Foreningsaaaret, der tidligere var 12 Maaneder,

blevet indskrænket i 1849 ved Lov til at strække sig over 9 Maaneder, idet Polyteknikerne i Almindelighed vare bortrejste i de 3 Sommermaaneder. Foreningens Hovedformaal har derimod altid været det samme, nemlig at bidrage til de mathematisk-naturvidenskabelige Studiers Fremme.

Maaden, hvorpaa dette Maal søgtes naaet, har vel varieret en Del, dog har Foredrag altid været Hovedsagen. Foredragene var i den første Tid af Betydning ikke blot for Tilhørerne, men, som Rosing ovenfor har gjort opmærksom paa, i ikke ringere Grad for Foredragsholderne. Foreningen bestod i sine første Aar næsten udelukkende af temmelig unge jevnaldrende Mennesker, der her havde et rigt Felt til at prøve deres Kræfter. Foredragene, der skulde være skriftligt indleverede til Bestyrelsen 8 Dage, før de skulde holdes, bleve af denne censureret. Forarbejderne til Foredraget vare derfor ikke mindre uddannende end selve Handlingen, og

som Regel udspandt der sig bagefter en Diskussion om Emnet, idet der i Forvejen blandt de tilstedeværende blev valgt en Opponent. Senere blev Forholdet noget anderledes. Aldersforskjellen blev større mellem Medlemmerne, og de unge krympede sig ofte ved at tage Ordet af Frygt for de ældres Kritik. Fordringerne steg, og Bestyrelsen henvendte sig oftere og oftere til ældre øvede Foredragsholdere, og disse søgtes meget ofte udenfor Foreningens Medlemmer. Saaledes blev Foredragene ganske vist i Almindelighed mere lærerige for Tilhørerne, men et af Foreningens Goder — at uddanne sine Medlemmer som Talere — gik mere og mere tabt. Antallet af Foredrag har varieret meget. I Begyndelsen var det hveranden Fredag. I 1851 foresloges det at holde et om Ugen. I 1857 blev der i de 9 Foreningsmaaneder holdt 20 Foredrag. Senere blev det atter færre, og i de sidste Aar har det gjerne været 5—6 om Aaret. Foredragene have selvfølgelig været

af højst forskjelligt Indhold — humoristiske, Rejseindtryk, om Kunst o. s. v. — men hovedsagenlig dog af naturvidenskabelig Karakter.

I en Aarrække, særlig 1880—1887, søgte Foreningen at støtte det polytekniske Studium og fremme Medlemmernes Interesse for den praktiske Side af Videnskaben ved at foranstalte Fabriksbesøg og Exkursioner for Medlemmerne. I Almindelighed besøgte man de i Kjøbenhavn og i Kjøbenhavns Omegn værende Fabrikker og Anlæg. Enkelte Ture gik dog længere bort. Baade til Møen, Høganæs og Limfjorden kom Excursioner i Stand. Til saadanne forholdsvis kostbare Ture kneb det naturligvis med Mønt; men man vidste at skaffe Udvej. I 1850 ansøgte der saaledes om 100 Rigsdaler af Læreanstaltens Midler, og de bleve bevilligede til en Exkursion til Møen under Ledelse af Professorerne Japetus Steenstrup og Forchhammer. Denne Virksomhed fra den polytekniske Forenings Side ophørte ganske naturligt, da den polytekniske

Læreanstalt overtog Ledelsen af ganske lignende Fabriksbesøg og Exkursioner, der nu blev knyttede til Forelæsningerne paa Læreanstalten.

Endelig har Foreningen enkelte Gange udsat videnskabelige Prisopgaver for Medlemmerne. Saaledes i 1878 da der blev udsat 3 af d'Hrr. Holten, Borch, Holmberg og Steen. Præmierne vare Bøger af videnskabeligt Indhold.

Et Savn, som Foreningen føler og altid har følt dybt, er Mangelen af eget Lokale. Et saadant har det aldrig ejet. I Aarenes Løb har den skiftet Mødested atter og atter. Sit første Møde afholdt den den 2den Januar 1846 i Auditoriet paa Borchs Kollegium. Baade paa den gamle og den ny Læreanstalt har den fra Tid til anden holdt Møde. En Mængde af de mere bekjendte Selskabslokaler i Kjøbenhavn har den forsøgt at benytte. Men ingen Steder har den følt sig hjemme; altid har den savnet det: at kunne sætte Fod under eget Bord.

Det er ikke blot til Foredragene, at et Lo-

kale har været ønsket. Ofte har Medlemmerne ønsket eget Lokale med Bladhold, Brætspil o. l., hvor de kunde mødes i ledige Timer. Dette er ofte forsøgt, men stadig med det samme Resultat, at det igjen efter kort Tids Forløb maatte opgives. Adskillige Gange — sidst 1890—91 — havde Foreningen dagligt aabent Lokale. Til andre Tider var det en eller to Gange om Ugen; undertiden hver 14de Dag. Førend Foreningen faar sin egen Bygning, lykkes det næppe at faa realiseret denne Medlemmernes Yndlings-tanke.

Den polytekniske Forening har naturlig søgt sine Medlemmer blandt Naturvidenskabens Dyrkere. Den er dog ikke meget eksklusiv, idet den tillader enhver, der blot interesserer sig for Naturvidenskaberne, at blive Medlem. Ogsaa for de kvindelige Dyrkere af Naturvidenskaberne har den gæstfrit aabnet sine Arme — dog foreløbig uden Resultat.

Medlemsantallet har i den lange Aarrække

varieret stærkt. Inden det andet Møde, der afholdtes i Marts 1846, talte Foreningen 47 Medlemmer. Maximum naaedes i 1890—91 med over 200 Medlemmer, idet en stærk Agitation for et daglig aabent Lokale bragte Foreningen en Tilgang af over 100 Medlemmer. Gjennemsnitsantallet har i de senere Aar været omkring 100. Af og til har Foreningen ladet trykke Medlemslister, saaledes i 1867 og 1872.

Da Foreningen blandt sine Medlemmer har samlet saavel ældre som yngre Polyteknikere, har den altid været et naturligt Sammenknypningspunkt for de unge studerende, der endnu gaa paa Læreanstalten og de ældre, der ere komne ud at prøve Verdens Kampe. Dels have de studerende her høstet Nytte af ældre Polyteknikeres praktiske Erfaringer, dels have disse sidste ofte her haft Lejlighed til blandt de unge at udsøge sig den Mand, som der netop var Brug for i Praxis.

Ogsaa have her Lærerne ved Læreanstalten

faaet Lejlighed til paa nært Hold at studere og personlig at lære at kjende de unge Mennesker, hvis Uddannelse var lagt i deres Hænder, medens disse Mennesker paa den anden Side have lært Sider at kjende hos deres Lærere, som de aldrig vilde have faaet Øjnene op for paa Lærestalten. Lærere og studerende have nemlig haft Lejlighed til her i Foreningen at mødes som Polyteknikere og alene som Polyteknikere, særlig ved de smaa selskabelige Sammenkomster.

Den første Begyndelse til disse skete i 1850, da der blev stiftet en polyteknisk Sangforening med det Formaal for Øje at fremme Selskabeligheden blandt Medlemmerne. 5 Aar senere optog Foreningen i sine Love en Paragraf, der gik ud paa, at Foreningen ved Siden af sine Foredrag skulde holde selskabelige Sammenkomster. Disse have siden bestaaet, dels af regelmæssig tilbagevendende Fester, saasom Examinandgilder, Kandidatgilder og Skovture, dels af Fester og Aftenunderholdninger, der

bleve arrangerede ved passende Lejligheder. Af disse indtage Fællesmaaltiderne med paafølgende Smaasold efter Foredragene første Plads, idet de have fundet Sted lige fra Foreningens første Aar. Rosing skrev derom i et Brev til sin Moder dateret d. 6. Marts 1846: „ tilsidst kunne de, der have Lyst dertil, blive tilbage og drikke The, røge Tobak og passiare . . .“

Den Gang vare Medlemmerne mere nøjsomme, og der har sikkert hersket en ligesaa munter Stemning, naar man samledes om den snurrende Themaskine, Thepotterne og Wienerbrødet, som naar man nu bænker sig om det skaarne Smørrebrød, Øllet og Snapsen — og maaske om en sammensplejset Bolle Punsch.

Undertiden blev der afholdt musikalske og literære Aftenunderholdninger og populære og humoristiske Foredrag. Ogsaa Ballet spiller naturligvis en stor Rolle i Foreningens Liv. Af og til har der været spillet Komedie og parodiske Operaer, tildels Produkter af Polytekni-

kerne selv, i Almindelighed opførte paa Hof-theatret. En af disse Forestillinger, der gaves d. 15. Marts 1879 til Indtægt for en Statue af H. C. Ørsted til den polytekniske Læreanstalt, overværede af Deres kgl. Højheder Kronprinsen og Kronprinsessen med Følge.

Disse Komedier er et af Udslagene for den polytekniske Forenings literære Virksomhed. Denne er iøvrigt ikke stor. Blandt dens Frembringelser kan nævnes en polyteknisk Sangbog udgivet i 4 Hefter 1852, en Oversigt over den polytekniske Læreanstalts Virksomhed i Aarene 1829—54, en Fortegnelse over polytekniske Kandidater indtil Januar 1854, udgivet 1854, og en Fortegnelse over polytekniske Kandidater, udgivet 1860, samt en Mængde Lejlighedssange, som de mange Gilder o. l. stadig har aflokket Foreningens lyse Hoveder.

En Mængde polytekniske Sangforeninger har fra Tid til anden set Dagens Lys, dels i den polytekniske Forening, dels sideordnet med

denne, men et langt Liv har ingen af dem levet. Grunden maa søges i, at Medlemmerne som oftest bestod af studerende. Efter endt Studietid fløj mange af disse bort fra Kjøbenhavn, og da det er en Hovedbetingelse for en Sangforenings Existents, at Hovedmassen af Medlemmerne er permanent, ser man, at denne Hovedbetingelse i Almindelighed maatte savnes her.

I de senere Aar har Foreningen, i Lighed med andre Foreninger, set sig i Stand til, at byde Medlemmerne Abonnement i Dagmar-theatret til yderst moderate Priser.

Den polytekniske Forening har altid levet et for den udenforstaaende lagttager meget roligt og tilbagetrukkent Liv. Kun, naar den polytekniske Stand skulde repræsenteres for Offentligheden, har Foreningen stillet sig i Spidsen. Saaledes i 1854 med et Andragende til Bestyrelsen for den polytekniske Læreanstalt om at faa Examen i den anvendte Naturvidenskab (Exa-

men for Fabriksingeniører) delt i to Dele og ved Jubilæerne for Etatsraad Forchhammer (1856), Professor A. Steen (1864), Professor Holten (1877), Professor A. Steen (1885), Professorerne Holten og Wilkens (1886) og mange flere. Særlig virksom viste Foreningen sig ved Afsløringen af H. C. Ørstedes Statue d. 25. September 1876 ved at samle alle Polyteknikere, og ved denne Lejlighed blev der anskaffet en Fane efter Tegning af Constantin Hansen med Inskriptionen: „Danske Polyteknikere“.

I 1884 deltog Foreningen sammen med Kunstnerne og Studentersamfundet i et Fakkeltog i Anledning af Holbergs Jubilæum.

Medens den polytekniske Forening saaledes mange Gange i tidligere Dage har repræsenteret den polytekniske Stand, ser det ud til, at den nu mere og mere skal komme til at repræsentere de polytekniske studerende. Nu til Dags fordres der i Almindelighed et Specialstudie, og de polytekniske Kandidater, der have valgt sig

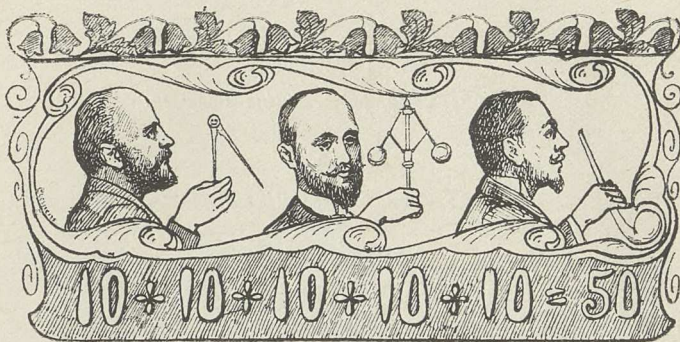
et saadant, søge gjerne hen i Foreninger, der have dette Specialstudie til Grundlag, eller til de store industrielle Foreninger i Kjøbenhavn, der kunne byde dem større Fordele end den polytekniske Forening; og det ender gjerne med, at de ganske glemme deres Moderforening.

At den polytekniske Forening i de forløbne 50 Aar har haft gode og daarlige Tider, følger af sig selv. Af og til er der opstaaet Reformatorer, der have ønsket Foreningen drevet ind i nye Spor. Lige saa ofte er den efter kortere eller længere Tids Forløb falden tilbage i sin gamle Gænge. Ved ethvert saadant Forsøg er der opstaaet et stærkt pulserende Liv i Foreningen efterfulgt af en tydelig Reaktion. Den stærkeste Reaktion var i 1872, da et Medlem foreslog at ophæve Foreningen med den Motivering, at den ligesom alle daværende Foreninger var i Miskredit. Han endte med følgende Ord: „Hav Medlidenhed med Foreningen, som lider af Livslede. Nu gaar Folk ud af For-

eningen, om kort Tid vil de løbe ud af den.“
Hans Ord vandt heldigvis ingen Tilslutning, og
Foreningen overstod lykkelig denne Krise, som
saamange andre.

De 50 Aar som ere svundne have klart
bevist Foreningens Levedygtighed. Til Trods
for den ringe Tilgang af ældre Polyteknikere vil
og bør Foreningen som hidtil være alle danske
Polyteknikers Repræsentant, naar det gjælder
om at hævde og repræsentere Standen.

FORMÆND OG FOREDRAG

1845—1895.

1846.

Formand: *Belfour (?)*.

H. A. Rosing: Om Havets Temperatur.

Cand. polyt. C. Holten: Om Ohms Lov.

Ed. Erslev: Om danske Reptiler.

Cand. polyt. A. Colding: Et matematisk Foredrag.

1847.

Formand: Cand. polyt. *C. Holten*.

H. A. Rosing: Om Atmosfærens Fugtighed.

Cand. polyt. C. Holten: Et matematisk Foredrag.

Cand. polyt. Sødning: Atomlære.

Stud. polyt. G. Møller: Dampskibets Historie.

Duus: Om Bjærgværksdrift.

Cand. polyt. W. Hamburger: Maalningen af constante Kræfters Størrelse og Virkning.

Stud. polyt. G. Møller: Vanddampenes Tæthed og Udvidelse.

1852.

Formand: Cand. polyt. *Julius Thomsen*.

1853.

Formand: Cand. polyt. *Julius Thomsen*.

1857—58.

Formand: Cand. polyt. *L. Friis*.

Havnebygmester Holmberg: Dokkebygninger.

Cand. polyt. Lorenz: Nogle fysiske Bemærkninger.

Havnebygmester Holmberg: Bemærkninger om et Pumpeværk.

Stud. mag. V. Bergsøe: Partene genesis hos Insekterne.

Prof. B. S. Jørgensen: Kulturforholdene paa de vestindiske Øer.

Gasværksbestyrer G. Hovitz: Brugen af Gas i Huse.

Justermester J. Thomsen: Et Afsnit af Atomtheorien.

Stud. mag. Tauber: Elektriske Dyr.

Justermester J. Thomsen: Sodafabrikationen betragtet fra et almindeligt teknisk Standpunkt.

Apotheker Benzon: Om Betydningen af flygtige Oliers Iltelighed.

Stud. astr. Thiele: Den cubiske Lignings Løselighed med Tabeller.

Prof. Hummel: En Maskine til at borttage Støv og deslige fra Arbejdslokaler.

Stud. mag. V. Bergsøe: Om Insekternes Sandser.

— — — — — (Sluttet.)

Cand. theol. Vaupell: Foredrag om Madvig.

Justitsraad Carlsen: Om Suezkanalen.

— — — — — (Sluttet.)

Prof. Steen: Populær Fremstilling af nogle Sætninger af den rationelle Mekanik.

Stadsingeniør Colding: De artesiske Kilders Vandføring.

Justermester J. Thomsen: Nogle almindelige Virkninger af Sollyset.

1858—59.

Formand: Cand. polyt. *L. Friis*.

Prof. Holten: Lysbrydning i Luften og Stjernernes Funklen.

Justermester J. Thomsen: Om Aluminium.

Stud. astr. N. Th. Thiele: Det analytiske Bevis for de trigonometriske
Hovedsætninger.

Stadsingeniør A. Colding: Iagttagelser angaaende Strømforholdene i
Kallebodstrand.

Lektor P. Freuchen: Om Varmestadigheden.

1859—60.

Formand: Professor, cand. polyt. *A. Steen*.

1860—61.

Formand: Docent *Fjord*.

Cand. mag. Löffler: Nogle Bemærkninger om de japanske Øers
Naturforhold.

Civilingeniør Simmelkjær: Om Armstrongs og Whitworths Forbedring
ved Skydevaabnene.

Docent Fjord: Nogle Bemærkninger om Opdagelsen af lyse og mørke
Striber i brudt Lys.

Cand. pharm. Tvede: Om Betydningen og Anvendelsen af Synthesen
i den organiske Kemi.

Cand. mag. Löffler: Om Gleschernes Natur og Forekomst.

Cand. mag. N. Th. Thiele: Om Iagttagelse af Fænomenerne under
den totale Solformørkelse af 18. Juli.

Prof. Hummel: Om Hvælvinger.

Prof. Holten: Om nogle elektriske Lysphænomener.

Stud. math. Zeuten: Nogle Sætninger af den nyere Geometri.

Cand. math. C. Tychsen: Om en matematisk Undersøgelse af et
Billardproblem.

Prof. Steen: Om de Simplificationer, som i den nyere Tid ere indførte i den analytiske Plangeometri.

Cand. mag. N. Th. Thiele: Nogle imaginære Formler, hvorved den sphæriske Trigonometri kan fremstilles i en Ligning.

1861—62.

Formand: Cand. polyt. *Hansen*.

Julius Petersen: Nogle mindre bekendte Metoder til at løse Constructionsopgaver.

Docent Holmberg: Nogle Bemærkninger om Brugen af Smedejærns Bjælker.

Cand. mag. Löffler: Om Giftslangernes Natur og Liv.

Docent Holmberg: Nogle Bemærkninger om nogle af de Beregninger som forekommer ved Jordarbejders Projektering.

Løjtnant Fritz: Nogle Bemærkninger om Københavns Terrains Fortid hentede fra Jordlagene paa Købmagergade,

Cand. polyt. Holmblad: Om Photographien.

1862—63.

Formand: Exam. polyt. *Pullich* (?).

1863—64.

Formand: Exam. polyt. *Hagemann*.

Seminarist Hammershøj: Oplæsning af et Stykke af Blichers „Æ Bindstou“.

Exam. polyt. Møller: Om Middelalderens Færgesart.

Cand. phil. Brandt: Erindringer fra Polyteknikernes Rejse til Møen med Konfr. Forchhammer i Sommeren 63.

Exam. polyt. Pullich: Historisk Fremstilling af Undersøgelserne over Cirkelns Kvadratur indtil Indførelsen af den højere Analyse.

Prof. Holten: Oplæsning af C. N. Rosenkildes „De fortvivlede paa Rundetaarn“.

Exam. polyt. Mathiesen: Oplæsning af C. N. Rosenkildes „Castor og Pollux“.

1864—65.

Formand: Stud. math. *Pullich* (?).

Stud. math. Pullich: Bevis for Anvendelser af Carnots Transversaltheori.

Cand. polyt. Mathiesen: Om Udførelsen af den store Tunnel gennem Alperne.

Stud. polyt. Brandt: Om riflet Skyts.

Stud. math. Pullich: En Sætning af den nyere analytiske Geometri.

Prof. Holten: Om Perturbationerne.

Stadsingeniør A. Colding: En fælles, almindelig Lov for flydende Legemers Bevægelse i Ledninger.

Cand. polyt. H. A. Andresen: Opløsning og Gjennemgang af nogle Prover af ældre Avislitteratur.

1865—66.

Formand: Cand. polyt. *Schönheyder* (?).

Cand. polyt. K. K. Kjær: Trikinernes Udvikling og Liv.

Cand. polyt. Schönheyder: Kemiens Historie.

Prof. Holten: Oplæsning af et Blad af den danske Litteraturhistorie: Louise i Rosendalen.

1866—67.

Formand: *Bredsdorff* (?).

Stud. polyt. Schytt: Om Englands Kulproduktion.

Docent Lorenz: Om Identiteten af Lyssvingninger og elektriske Strømme.

Stud. polyt. Schytt: En geognostisk Fremstilling af Kulperioden.

1867—68.

Formand: Exam. polyt. *Schlichtkrull* (?).

Prof. C. Holten: Oplæsning af en Oversættelse fra Tysk af „Hamlet“.

1868—69.

Formand: Cand. polyt. *Groth* (?).

Cand. polyt. Schönheyder: Oplæsning af „Reisers fyrgterlige Ildbrand“.

1869—70.

Formand: Cand. polyt. *Schönheyder* (?).

Inspektør H. A. Andresen: Et Par nye Pendulforsøg.

Prof. Johnstrup: Jordskjælvene i Danmark og deres mulige Oprindelse.

Skuespiller Mantzius: Oplæsning.

1870—71.

Formand: Stud. polyt. *Fr. Buhl*.

Adjunkt Henrik Smith: Oplæsning af Dickens „En Dampskibshistorie“
og E. Bøghs „Gulddaasen“.

Prof. C. Holten: Oplæsning af C. N. Rosenkilde „De fortvivlede paa Rundetaarn“.

1871—72.

Formand: Cand. polyt. *Drewsen*.

1872—73.

Formand: Stud. polyt. *Fr. Buhl* (?).

1873—74.

Formand: Cand. polyt. *Drewsen* (?).

1874—75.

Formand: Exam. polyt. *Winkel* (?).

Direktør, Prof. C. Holten: Oplæsning af Wessel „Kjærlighed uden Strømper“.

Prof. Johnstrup: Rejseindtryk fra Island.

1875—76.

Formand: Cand. polyt. *Winkel*.

Cand. phil. Marcher: Gaadefuldt Foredrag.

Cand. phil. Marcher: Ikke gaadefuldt Foredrag.

Exam. polyt. Ellinger: Fysisk Foredrag.

1876—77.

Formand: Cand. polyt. *Hein* (?).

Overlærer Henrik Smith: Oplæsning af E. Bøgh „Samson og Dalila“.

Dickens „Mrs. Joseph Porter“ og J. Baggesen „Ja og Nej“.

Cand. phil. Marcher: En Drivers Memoirer.

Exam. polyt. Ellinger: Bestemmelser af Lysets Brydningssexponent i Vædske og Glasplader.

Direktør Prof. C. Holten: Oplæsning af C. N. Rosenkilde „De fortvivlede paa Rundetaarn“.

Direktør Prof. C. Holten: Oplæsning af Wessel „Kjærlighed uden Strømper“.

1877—78.

Formand: Cand. polyt. *Hein*.

Direktør Prof. C. Holten: Telefonen.

Beregner H. A. Andresen: Radiometeret.

Exam. polyt. Ellinger: Gasttheoriens Principer.

1878—79.

Formand: Cand. polyt. *Hein*.

Skuespiller Fred. Madsen: Humoristisk Oplæsning.

1879—80.

Formand: Cand. polyt. *Rohde*.

Fabriksbestyrer cand. polyt. Steenberg: Mineralolie.

Fabriksbestyrer cand. polyt. Hagemann: Varmetransmission.

Docent A. Kornerup: Grønlands Naturforhold.

Stud. polyt. Ellinger: Oplæsning.

Stud. polyt. Sæbye: Apparater til Standsning og Igangsætning af Sporvogne.

Direktør Prof. C. Holten: Opholdet paa de andre Kloder.
Cand. polyt. Winkel: Om Landevejsanlæg paa Laalland.
Havnebygmester Øllgaard: Bygningen af Broerne for den nye
Havnebane.

1880—81.

Formand: Stud. mag. *Ellinger*.

Docent Fjord: Svind i Ishuse.
Direktør Hoffmeyer: Internationale Polarstationer.
Premierlieutenant Hovgaard: Vega-Expeditionen.
Cand. polyt. F. Meyer: Om en i England nedstyrtet Tagbro.
Ingeniør Cand. polyt. E. Magnussen: Arbejderne ved Sulnamundingen.
Fabriksbestyrer cand. polyt. Fr. Buhl: Om Papirfabrikation.
Stud. mag. Ellinger: Newton.

1881—82.

Formand: Cand. polyt. A. C. V. *Petersen*.

Direktør Hagemann: Den elektriske Udstilling i Paris.
Docent Christiansen: De nyere elektro-dynamiske Maskiner.
Redaktør, cand. polit. Alexis Petersen-Studnitz: Nationaløkonomiens
Betydning for Polyteknikerne.
Cand. polyt. J. F. Meyer: Kloakvandets Benyttelse.
Cand. polyt. Garde: Anlægget af Thybanen.
Ingeniør cand. polyt. W. Fridericia: En Oversigt over Nutidens Jern-
banesignaler.
Stud. mag. Ellinger: Elektriske Accumulatorer og nogle Forhold ved
Voltas Lysbue.
Cand. polyt. H. C. V. Møller: Ivgitut Kryolitbrud.

1882—83.

Formand: Cand. polyt. A. *Foss*.

Driftsbestyrer Irminger: Om Kuppeltage af Jern.

Cand. polyt. Borup: Om Teglværksindustrien i Ind- og Udlandet.
Cand. polyt. A. Lehmann: Et Forsøg paa en systematisk Farvenomenklatur
Cand. polyt. Sæbye: Om Smedning af Jern og nogle af de Maskiner,
som dertil benyttes.
Kaptejn F. Wagner: Creosot,
Cand. polyt. Alex Foss: Lidt om Ventilation af vore Værelser.
Cand. polyt. Alfr. Lehmann: Matematik og Æsthetik.
Cand. mag. K. Prytz: Telefonen og Telefonanstalter.

1883—84.

Formand: Dr. phil., cand. polyt. *Alfr. Lehmann*.
Stud. mag. K. Prytz: Nogle nyere Apparater fra den elektriske Ud-
stilling i Wien, særlig Maaleredskaber.
Docent Westergaard: Owen og Socialismen i England.
Gasværksbestyrer Irminger: Gasbeholderbassins Stabilitet.
Cand. polyt. Chr. Sæbye: Nyere Jernbanebremser.
Dr. phil. Alfr. Lehmann: Farveblindhed.
Cand. polyt. Sebelien: Slægtskab og Systematik i Kemien.
Cand. polyt. F. V. Meyer: Arbejder ved Masnedsund i Som-
meren 1883.
Cand. polyt. Emil Petersen: Udbyttet af Naturstudiet.

1884—85.

Formand: Cand. polyt. *Petersen*.
Dr. phil. J. L. Heiberg: Archimedes.
S. Mørk-Hansen: Hvad er Husholdningskemi?
Cand. polyt. Chr. Sæbye: Smøremidler og Smøreapparater til
Maskiner.
Cand. polyt. H. Dencker: Mindre Motorer.
Cand. polyt. K. Meyer: Brygning af bayersk Øl.
Cand. polyt. H. J. Hannnover: Opmaalning og Opstilling af Maskindele.
Docent Christiansen: Fysiske Idealer.

Cand. polyt. R. Bérleme-Nix: Om et Apparat til Udstikning af Cirkelbuer i Marken.

1885—86.

Formand: Cand. polyt. *Sæbye*.

Fabriksbestyrer cand. polyt. Steenberg: Om Linoliens kemiske Egenskaber, og dens derpaa begrundede Anvendelse i Tekniken.

Cand. polyt. S. Hein: Imprægnering af Træ, særlig Jernbanesveller.

Stud. mag. P. Eberlin: Om de danske Undersøgelser i Syd- og Østgrønland.

Dr. phil. C. Juel: Om Konstruktioner med Passer alene.

Cand. polyt. H. J. Hannover: Om Hannovers Polyteknikum med særligt Hensyn til dets teknologiske Samling.

C. Hintzen: Om Overføring af Kraft ved Hjælp af Elektricitet.

1886—87.

Formand: Cand. polyt. *Sæbye*.

Prof. Johnstrup: Island.

Exam. polyt. W. Hansen: Volapük.

Cand. polyt. Forchhammer: Synliggjørelse af Lyden.

Dr. phil. O. T. Christensen: Grundstoffer.

Cand. polyt. Bernh. Bøggild: Centrifuger og Nutidens Mælkerianlæg.

1887—88.

Formand: Cand. polyt. *Sæbye*.

Cand. polyt. K. M. Meyer: Fermenter.

Cand. polyt. F. W. Meyer: Om Byudvidelser.

Cand. polit. E. L. Meyer: Frihandel og Beskyttelse.

Direktør G. A. Hagemann: Hydrodynamiske Forsøg.

Dr. phil. C. Juel: De regelmæssige Stjernepolyedre.

Cand. polyt. V. Bøgh: Garvning.

1888—89.

Formand: Cand. polyt. *V. Bøgh*.

Assist. cand. polyt. Løwensøn: Papir.

Cand. mag. A. V. Petersen: Energien i Verdensrummet.

Ingeniør cand. polyt. Hammerich: Jernbaneforholdene ved København.

Cand. polyt. Dencker: Mølleriets i Fortid og Nutid.

Cand. polit. Neergaard: Toldpolitik ude og hjemme.

1889—90.

Formand: Cand. polyt. *V. Bøgh*.

Cand. polyt. *V. Bøgh*: Rejseminder fra Verdensudstillingen i Paris.

Cand. polyt. J. Rump: Kraftoverførelse ved Hjælp af komprimeret Luft.

Cand. polyt. Julius Petersen: De nyere Metoder til Molekularvægtbestemmelser.

Cand. polyt. Agerskov: Admonitorer, Advarselsmidler mod for stærk Ophedning af Maskindele.

1890—91.

Formand: Cand. polyt. *Julius Petersen*.

Docent Hannover: Automatiske Apparater.

Ingeniør cand. polyt. Oskar Jørgensen: Den nye Hjelpeledning gennem H. C. Ørstedesvej.

Ingeniør cand. polyt. J. Rump: Vore Kakkelovnes Nyttevirkning.

Cand. polyt. Julius Petersen: Det osmotiske Tryk.

Dr. phil. Alfr. Lehmann: Borddans og Tankelæsning.

Direktør Hagemann: Roesukkerfabrikationens Fremskridt.

1891—92.

Formand: Cand. polyt. *Julius Petersen*.

Maskininspektør cand. polyt. Bruun: Den elektriske Jernbane under London.

Cand. polyt. J. Rump: De polytekniske Kandidaters økonomiske og sociale Stilling.

Cand. polyt. Foss: Lidt om Maskinanlæg.

Laborieforstander cand. polyt. K. M. Meyer: Mikroorganismer i Teknikens Tjeneste.

1892—93.

Formand: Cand. polyt. *O. Piper.*

Cand. polyt. Caroc: En systematisk Fremstilling af Tandhjul.

Inspektør S. von Huth: Dyrisk Magnetisme.

Forhv. kgl. Skuespiller J. Døcker: Oplæsning.

Observator Pechüle: Tidens Bestemmelser.

1893—94.

Formand: Cand. polyt. *C. Ollesen.*

Docent Alfred Lütken: Gaderne i de amerikanske Byer.

Redaktør Jul. Schiøtt: Reproduktion af Billeder.

Premierlieutenant Poulsen: Om Hærens Materiel.

1894—95.

Formand: Professor, cand. polyt. *Alfred Lütken.*

Statsgeolog Dr. phil. Rørdam: Træk af Nordsjællands Geologi.

Brolægningsinspektør cand. polyt. J. F. Meyer: Forbrænding af Dagrenovation.

Maler G. A. Clemens: Symbolisme.

Inspektør cand. polyt. E. Schmidt: Øl.

